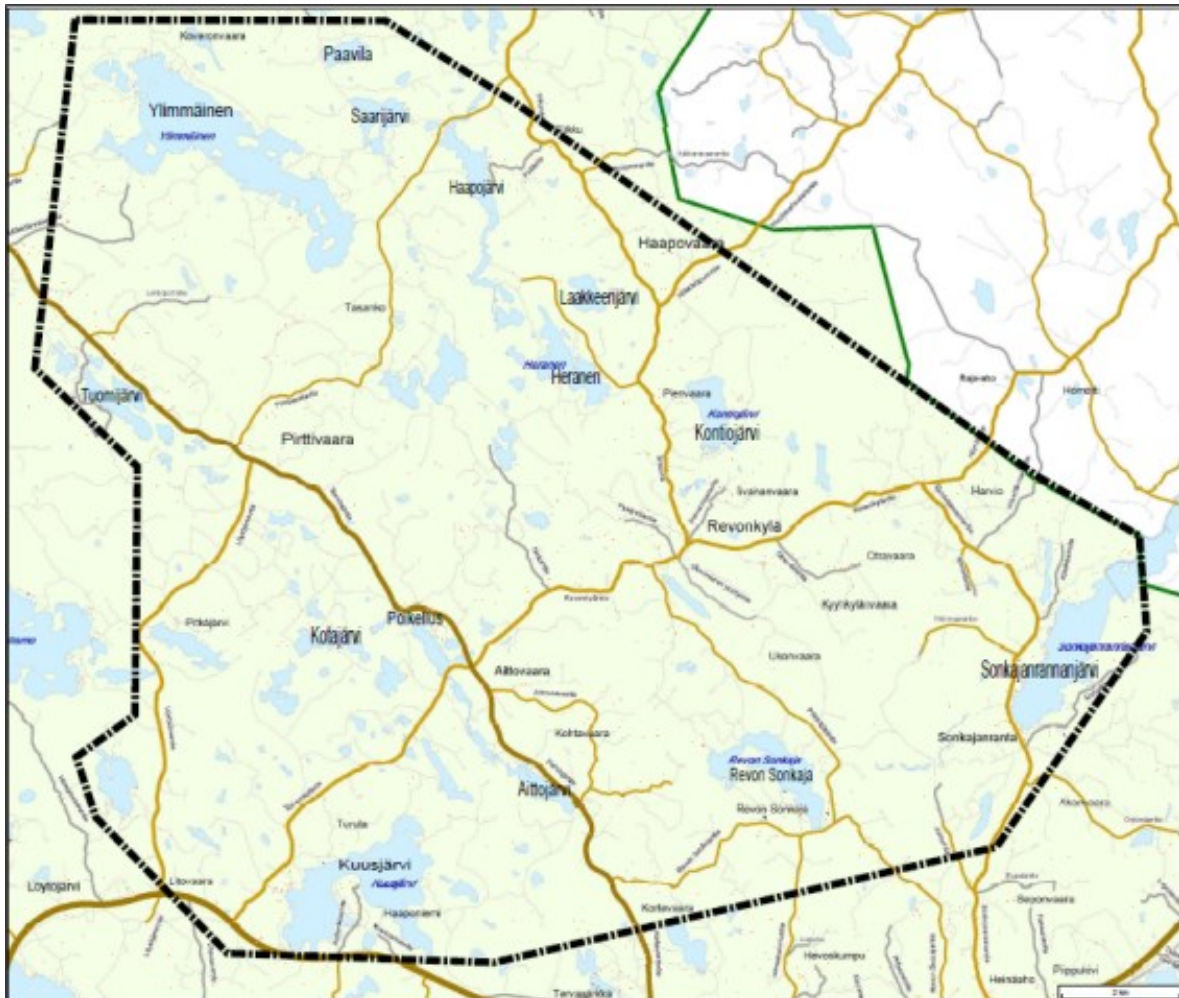

KAUPUNKIRAKENNEPALVELUT, YHDYSKUNTASUUNNITTELU, KAAVOITUS

ENO-TUUPOVAARA RANTAOSAYLEISKAAVA

Ehdotusvaiheen palaute ja vastineet

Eno-Tuupovaara rantaosayleiskaavan ehdotusvaiheen asiakirjat olivat nähtävillä 17.02.–21.03.2022 välisen ajan. Kaavaehdotuksesta annettiin kahdeksan lausuntoa, kaksi muistutusta yhdistyksiltä sekä kahdeksan muistutusta maanomistajilta.

Alla on kooste lausunnoista ja muistutuksista sekä kaavoittajan valmistelemat vastineet. Palautteiden osalta vastineraportista on poistettu henkilöä yksilöivät tiedot.

1. POHJOIS-KARJALAN MAAKUNTALIITTO

Lausunto Eno-Tuupovaara rantaosayleiskaavaehdotuksesta / Joensuun kaupunki

Vuonna 2016 käynnistynyt Eno-Tuupovaara rantaosayleiskaava on edennyt ehdotusvaiheeseen. Alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen yleiskaava, jolla ratkaistaan suunnittelun alueen rantarakentaminen selvityksiin perustuen. Suunnittelun alueeseen kuuluu entisen Enon kunnan eteläpuoliseen alueeseen kuuluvia vesistöjä ja entisen Tuupovaaran kunnan pohjoispuolisen alueen vesistöjä. Suunnittelun alueen pinta-ala on noin 208 km².

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on lausunut aikaisemmin kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 2017 sekä kaavaluonnoksesta 2020 ja saanut niihin kaavoittajan vastineet. Rantaosayleiskaavan aikaisempien lausuntovaiheiden jälkeen Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 on saanut lainvoiman ja maakuntakaava 2040, 1.vaihe on edennyt ehdotusvaiheeseen. Ensimmäisen vaihekaavan ehdotuksessa suunnittelun alueelle on osoitettu turvetuotannon kannalta tärkeä alue (Petronrimpi) rantaosayleiskaava-alueen koilliskulmalle lähelle Kontiojärveä. Samoin suunnittelun alueelle sijoittuu kolme maakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön kohdetta, jotka ovat olleet jo voimassa olevassa maakuntakaavassa mukana (Hassila, Paasikosken mylly ja Maja/Korte2).

Rantaosayleiskaavaehdotukseen ei ole huomautettavaa.

Vastine: Ei lausuttavaa.

2. METSÄHALLITUS

Metsähallituksella ei lausuttavaa kaavasta.

Vastine: Ei lausuttavaa.

3. JOENSUUN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖNSUOJELU

Ympäristönsuojelulla ei ole lausuttavaa kaavasta.

Vastine: Ei lausuttavaa.

4. JOENSUUN VESI

Kaavalla ratkaistaan suunnittelualueen rantarakentaminen emätilatarkastelun sekä luonto- ja maisemaselvityksen, arkeologisen inventoinnin ja rakennetun kulttuuriympäristön selvityksen pohjalta. Suunnittelualue sijaitsee kokonaisuudessaan Joensuun Vesi -liikelaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella eikä alueella ole vesi- ja viemäriverkostoja tai vedenottoamoita.

Joensuun Vedellä ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Vastine: Ei lausuttavaa.

5. POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole huomautettavaa Eno-Tuupovaaran rantaosayleiskaavaehdotuksesta.

Vastine: Ei lausuttavaa.

6. SUOMEN METSÄKESKUS

Suomen metsäkeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Eno-Tuupovaara rantaosayleiskaava. Metsäkeskus tarkastelee rantaosayleiskaavaa metsälain valvonnan ja kestävään metsätalouteen perustuvien elinkeinojen edistämisen näkökulmasta.

Valmistelussa on hyvä huomioida, että metsälakia (1093/1996) sovelletaan yleiskaava-alueilla vain maa- ja metsätalouteen ja virkistykseen osoitetuilla alueilla. Näillä alueilla sovelletaan mm. myös luonnonsuojelulain (1096/1996), vesilain (587/2011), ympäristönsuojelulain (527/2014) ja muinaismuistolain (295/1963) säädöksiä.

Kun metsälakia ei sovelleta, vaikuttaa se myös muiden metsänkäyttöä ohjaavien lakien voimassaoloon, kuten kestävän metsätalouden määräaikaiseen rahoituslakiin (34/2015) (Kamera) ja lakiin metsätuhojen torjunnasta (1087/2013) (metsätuholaki). Nämä lait ovat riippuvaisia metsälain soveltamisesta. Suomen metsäkeskus valvoo metsälainsäädännön noudattamista.

Alueilla, joilla metsälakia sovelletaan, metsälaki ohjaa metsien hoitoa ja käyttöä. Metsälain ohella metsien käyttöä säätelevät myös metsälain nojalla annettu valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä. Myös ympäristölainsäädännöllä on vaikutuksia metsätalouteen. Metsälaki asettaa metsien hoidolle ja käytölle vähimmäisvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksissa säädetään muun muassa puun korjuusta, metsän uudistamisesta ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisesta.

Yleisiä huomioita

Suomen metsäkeskus näkee yleiskaavaratkaisun metsätalouden harjoittamisen näkökulmasta pääasiallisesti hyvänä ja kannatettavana.

Suomen metsäkeskuksessa olemme havainneet yleisesti haasteita metsätalousalueille esitettyjen kaavamerkintöjen ja -määräysten tulkinnassa. Näemme hyvänä, että Kiihtelysvaaran rantaosayleiskaavassa kaavamerkinnät on esitetty maa- ja metsätalousvaltaisille alueille vain informatiivisia kaavamerkintöjä ilman kaavamääräyksiä. Metsäkeskuksen näkemyksen mukaan luo alueiden esittäminen lopullisessa kaavaratkaisussa ei ole välttämätöntä maa- ja metsätalousvaltaisille alueille. Näillä alueilla sovelletaan edellä mainittua erillislainsäädäntöä, joka tarkoittaa, että näiden lakien mukaiset monimuotoisuudelle tärkeät kohteet on huomioitava aina metsien käsittelyssä.

Selostuksessa mainitaan luo kohteista, että "Luo-merkinnällä olevien kohteiden tarkemmat kuvaukset valokuvineen on katsottavissa luontoselvityksestä. Kaavakartalla oleva id-merkintä viittaa luontoselvitykseen.". Osayleiskaava ehdotuksen kaavakartalla ei ole esitetty id-merkintöjä, joten luo-alueiden esittämisperusteita on lähes mahdotonta selvittää kaava-aineistoista. Luontoselvityksessä todetaan, että selvitysalueilta havaittiin yhteensä 37 metsälain 10 § kriteerit täyttävää kohdetta.

Suomen metsäkeskus huomauttaa, että metsälain tärkeiden elinympäristöjen tunnistaminen kuuluu metsäkeskuksen viranomaistehtäviin. Ympäristöministeriön raportissa Metsämaa kaavoituksessa (2016) todetaan, että "Jos luo-merkinnällä osoitetaan metsälain 10 § mukaisia kohteita, kohteiden rajaukset eivät saisi olla ristiriidassa Metsäkeskuksen metsätietojärjestelmän rajausten kanssa.". Nyt näyttäisi kuitenkin siltä, että rajauksissa on ristiriitoja.

Kaavaselostuksessa mainitaan, että "Uudet rakennuspaikat on merkitty kaavaan siten, että luonnonarvoiltaan arvokkaat alueet on jätetty rakentamisen ulkopuolelle. Yleiskaavan toteutus ei heikennä merkittävästi luonnon monimuotoisuutta.". Näin ollen Metsäkeskuksen mukaan luonnonmonimuotoisuudelle tärkeät kohteet on huomioitu kaavan laadinnassa Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaisesti ja lopullisessa kaavakartassa kohteiden esittäminen ei ole välttämätöntä.

Suomen metsäkeskus lausuu, että luo alueita ei tulisi esittää kaavakartalla. Etenkään sellaisia "metsälain 10 §" esitettyjä luo alueita, jotka ovat ristiriidassa Suomen metsäkeskuksen metsävaratietojen kanssa ei tule esittää kaavakartalla.

Lausunto vastineessanne toteatte, että "Jos metsälakikohde leikkaa osayleiskaavaan merkittyä rakennuspaikkaa, niin kyse on lähinnä tarkkuustasosta, eli kaavan yleispiirteisyydestä. Kaavatyön aikana ei ole ollut käytössä tilakohtaisia metsäsuunnitelmia, joten päällekkäisyyksiä on tullut väistämättä. Kaavassa olevat luo-merkinnät ovat perustuneet luonto- ja maisemaselvityksen aineistoon.". Metsäkeskus muistuttaa, että RA-alueilla ei sovelleta metsälakia. Näin ollen kysymys ei ole tarkkuustasosta sillä, jos ympäristötukikohde on alueella, jolla ei sovelleta metsälakia Metsäkeskus ei voi myöntää alueelle ympäristötukea ja voi olla, että näiltä alueilta voidaan joutua perimään takaisin ympäristötuet, kun kaava on saanut lainvoiman. Tässä ei ole kysymys maankäyttö- ja rakennuslain tulkinnasta vaan metsälain tulkinnasta. Metsälain tulkinnasta vastaa Suomen metsäkeskus.

Suomen metsäkeskus lausuu, että ympäristötukikohteiden päälle osoitettavien RA alueiden osalta olisi syytä harkita alueiden rajaamista uudelleen.

Vastine: Luo-alueiden esittäminen kaavakartalla on edelleen tarpeen, sillä vaikka niiden alueiden suojeleminen tai siellä toteutettavat metsätaloustoimenpiteet perustuvatkin erillislainsäädäntöön, on kaava kuitenkin ohjeena rakentamista osoitettaessa. Luo-alueiden rajaukset ovat tärkeitä, jotta vältetään luvittamasta rakentamista (poikkeamisluvun tai kaavamuutoksen) luontoarvoiltaan arvokkaalle alueelle. Metsätoimenpiteet ovat joka tapauksessa metsälain puitteissa tapahtuvaa. Luo-merkinnällä osoitettavat metsälakikohteet on päivitetty kaavaan viimeisimmän Metsäkeskuksen metsätietojärjestelmän aineiston mukaisesti. Näille on myös nyt oma indeksimerkintä (luo-1, luo-2 ja luo-3). RA-alueen rajaukset on tarkastettu niin, ettei ne mene päällekkäin arvokkaiden luontokohteiden rajausten kanssa.

7. POHJOIS-KARJALAN ALUEELLINEN VASTUUMUSEO

Joensuun kaupungin kaavoitus pyytää Pohjois-Karjalan alueelliselta vastuuseolta lausuntoa Eno-Tuupovaaran rantaosayleiskaavasta. Hanke on tullut vireille kaupungin aloitteesta vuonna 2016 ja edennyt nyt ehdotusvaiheeseen. Rantaosayleiskaavan tavoitteena on kehittää ranta-alueita loma-asumisen ja virkistyskäytön näkökulmista. Kaavaselostuksen sivulla 25 esitetyn taulukon mukaan kaava koskettaa 186 olemassa olevaa rantarakennuspaikkaa sekä 211 uutta rantarakennuspaikkaa. Pysyvää asutusta ei osoiteta. Suunnittelualueeseen kuuluu entisen Enon kunnan eteläpuolisia vesistöjä sekä entisen Tuupovaaran kunnan pohjoispuolisia vesistöjä. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 208 neliökilometriä. Pohjois-Karjalan alueellinen vastuuseo on tutustunut kaavahankkeeseen ja toteaa seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kaava-alueen arkeologinen kulttuuriperintö on inventoitu kesällä 2020 (Mikroliitti Oy). Inventoinnin tuloksena alueelta tunnetaan kahdeksan muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä sekä neljä mahdollista muinaisjäännöstä. Arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet on huomioitu kaavassa riittävällä tavalla, eikä museolla ole tältä osin asiaan huomautettavaa.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Alueella on toteutettu kesän 2021 aikana rakennushistoriaselvitys (Itäisten vaarojen rantaosayleiskaavat, Rakennushistoriaselvitys, Joensuun kaupunki / Kaupunkirakennepalvelut, Mu-junen 2021). Selvitystä kuvataan suppeaksi rantaosayleiskaavojen pohjaselvitysaineistoksi. Selvityksessä kartoitettiin kaava-alueen ranta-alueiden vanhaa rakennuskantaa ja selvitettiin, löytyykö alueelta arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita.

Inventoinnin tulokset käytiin läpi 22.9.2021 järjestetyssä työneuvottelussa kaupungin ja asianomaisten viranomaisten (Pohjois-Karjalan ELY-keskus, alueellinen vastuuseo) kesken. Työneuvottelussa sovittiin, että alueen merkittävimmät kohteet saavat suojelumerkinnän SR-1 ja yleisesti huonokuntoisemmat, mutta silti arvokkaat kohteet merkinnän SR-2. Lisäksi sovittiin,

että laajemmat arvokkaat ja yhtenäiset alueet voidaan osoittaa aluemerkinällä. Kaavaehdotusratkaisussa ei perustella, miksi sovitun kaltaisesti ei olla toimittu.

Osayleiskaavan perusteluissa (kaavaselostus kappale 9.1) todetaan, että kaavalla luodaan edellytykset mm. maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden säilymiselle. Museon näkökulmasta kaavaratkaisu ei kaikilta osin tue tätä tavoitetta. Museo pitää tärkeänä, että kaavassa huomioidaan alueen kulttuuriympäristö, rakennushistoriaselvityksen suositukset sekä viranomaisten huomiot nyt esitettyä laajemmin.

Kaavassa on osoitettu kaksi kohdetta, Haaponiemi (31) ja Paasikoski (46), rakennussuojelukohteiksi kaavamerkinällä SR-1 (määräys: *Rakennusta tai rakennuksia ei saa purkaa ilman lupaa MRL 127.1 §. Museoviranomaiselle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen suojelukohteita koskevien lupahakemuksien ratkaisemista. Korjausrakentamisessa ja muissa toimenpiteissä tulee säästää rakennuksen mittasuhteisiin, julkisivumateriaaleihin ja yksityiskohtiin perustuvat tunnuspiirteet.* Määräyksestä tulee poistaa sanat *ilman lupaa*.

Museo esittää, että kaavaan laaditaan suojelumerkinän SR-1 lisäksi arvoa osoittava SR-2-merkintä. Ko. kaavamerkinän määräykseksi museo esittää esim. Niva-Ohvanan osayleiskaavan SR-2-merkinnän mukaista määräystä *Kulttuurihistoriallisesti, rakennushistoriallisesti tai maisemakuvallisesti arvokas kohde. Rakennuksia ei tulisi ilman pakottavaa syytä purkaa eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuuri- tai rakennushistoriallisesti tai kylämiljööön kannalta arvokas luonne turmeltuu.* Lisäksi määräykseen on toivottavaa lisätä maininta museoviranomaisen lausuntomahdollisuudesta ennen merkittäviin muutostöihin ryhtymistä.

SR-2-kohteiksi museo esittää seuraavia kohteita (kaikilla näillä inventoijan osoittama historiallinen, rakennushistoriallinen ja maisemallinen arvo): Tammenkorva (41), Tuomilahti (44), Revonkylän koulu (48), Törrölä (49) ja Väänälä (51).

Harkittaviksi SR-2- tai aluemerkinällä (esim. /s tai sk) huomioitaviksi kohteiksi museo ehdottaa seuraavia (kaikilla todettu vähintään historiallista ja maisemallista arvoa): Rantala (32), Kuikas (33), Pihlaja (39), Myllypuro (42), Pitkäjärvi (43), Tuomijärven pienasutus alue (45) ja Härkinmylly (47). Sonkajanrannan ortodoksinen kirkko (56) on syytä merkitä yleisen kaavoitustavan mukaisesti kirkkolailta suojelluksi kohteeksi esim. kaavamerkinällä SRK (vrt. Joensuun keskustan osayleiskaava). Kirkon ympäristölle (mukaan lukien Kirkkotupa) museo esittää aluemerkintää /s (alue, jolla ympäristö säilytetään) asianmukaisin määräyksiin.

Sarvingin maakunnallisesti maisemallisesti arvokas alue on osoitettu kaavassa aluemerkinällä sk kaupunki- tai kyläkuvallisesti arvokas alue (määräys: Alueella olevia rakennuksia ei saa purkaa ilman lupaa MRL 127.1 § eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljööön kannalta merkittävä luonne turmeltuu. Museoviranomaiselle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen suojelukohteita koskevien lupahakemuksien ratkaisemista). Kaavakartalta merkintää on osittain hankala havaita. Kaavaselostuksessa ei myöskään kerrota, koskeeko ko. merkintä joitain rakennuksia. Museo toivoo sekä merkintään että kaavaselostukseen tämän osalta tarkennuksia.

Lisäksi kaava-alueelta laaditussa maisemaselvityksessä (Ramboll 2018) annetaan suosituksia kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen huomioimiseen. Museolle jää epäselväksi, onko ko. selvitystä huomioitu kaavaratkaisussa.

Vastine: Esittämämme SR-2-kohteet on merkitty kaavaan, harkittavaksi osoitettuja enää ei. Merkinälle annettu kaavamääräys on ehdottamamme mukainen. Myös SR-1-kohteen määräys on korjattu. SR-kohteille ei ole lisätty erillisiä kohdenumeroita tai aluerajauksia, sillä niiden vähäisyyden vuoksi ne on helppo tarkistaa rakennetun kulttuuriympäristön selvityksestä. Sonkajanjannan kirkko on merkitty kaavaan ehdottamallamme tavalla. Sarvingin maakunnallisesti maisemallisesti arvokas alue rajautuu vain hyvin pieniltä osin kaava-alueen sisälle, eikä sen alueella sijaitse rakennuspaikkoja. Se on osoitettu kuitenkin mainitsemallamme merkinällä. Rambollin selvityksessä kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen huomioimisen osuus on melko lyhyt ja yleispiirteinen. Se on kuitenkin huomioitu kaavaratkaisuissa.

8. POHJOIS-KARJALAN ELY-KESKUS

Eno-Tuupovaaran rantaosayleiskaava on edennyt ehdotusvaiheeseen. Osayleiskaavan tavoitteena on kehittää ranta-alueita loma-asumisen ja virkistyskäytön näkökulmasta ja ratkaista suunnittelualueen rantarakentaminen emätilatarkastelun sekä luonto- ja maisemaselvityksen, arkeologisen inventoinnin ja rakennetun kulttuuriympäristön selvityksen pohjalta. Kaavaselvityksen mukaan uudet rakennuspaikat perustuvat yhtenäiseen mitoituskeeseen, jolla turvataan maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Osayleiskaavan ranta-alueille ei osoiteta uusia pysyviä asuinrakennuspaikkoja. Kaavaselvityksen mukaan pysyvän asutuksen lisääminen ranta-alueille heikentäisi vesistöjen laatua, ranta-alueiden yleistä virkistyskäyttöä ja loma-asumisen viihtyisyyttä.

Luonnosvaiheen jälkeen merkittävimmät muutokset kohdistuvat mm. suunnittelualueen rajaukseen. Vesistöjen väliset laajat kuivan maan alueet on jätetty kaavarajauksen ulkopuolelle, ja suunnittelu on osoitettu tosiasiallisille ranta-alueille. Kaavaa varten on laadittu kesällä 2021 rakennetun kulttuuriympäristön selvitys sekä vuonna 2020 arkeologinen selvitys niiltä osilta, joille kaavassa osoitetaan muutoksia maankäyttöön.

ELY-keskus lausuu kaavaehdotuksesta seuraavaa:

ELY-keskus pitää kannatettavana ratkaisua, jolla kaavarajausta on täsmennetty koskemaan ainoastaan ranta-alueita. Joiltakin osin tehty rajausmuutos on kuitenkin jäänyt huomioimatta kaavaselvityksessä. Esimerkiksi selvitysehdotuksen mukaan suunnittelualueen pinta-ala on 208 km², kuten oli myös luonnoksen mukaan. Kaavaselvityksessä mainitaan suunnittelualueeseen kuuluvan myös ranta-asemakaava-alueita, kun se kaavakartalla on osoitettu kaavarajauksen ulkopuolelle. Myös M-kaavamääräykseen on selvityksen puolelle jäänyt maininta haja-asutusluonteisen asuinrakentamisen mahdollistamisesta ranta-alueiden ulkopuolella, kun se kaavakartan määräyksistä on poistettu.

Kaavaselvityksen kappaleessa 3.1 on esitelty suunnittelutilannetta alueella. Maakuntakaavamerkintöjen listaus tulisi päivittää Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040:n mukaiseksi. Esimerkiksi MY-hs-merkintää ei uudessa maakuntakaavassa enää ole.

Maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaisesti vesistön ranta-alueeseen kuuluvalla rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennusta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvun myöntämisen perusteena. Koska kaavaehdotukseen on kirjattu määräys rakennuslupien myöntämisestä yleiskaavan perusteella ainoastaan rantavyöhykkeelle osoitetuille AO- ja RA-rakennuspaikoille, katsoo ELY-keskus, että AP- ja PY-alueilla rakentaminen edellyttää asemakaavan laatimisen tai poikkeamislupapäätöksen. Mikäli taas tarkoitus on käyttää yleiskaavaa rakennusluvun myöntämisen perusteena näillä alueilla, tulee tämä todeta kaavamääräyksissä ja osoittaa näille alueille rakennusoikeus.

RM-merkinnästä on kaavaselostuksessa mainittu: "Ylimmäisen pohjoisosassa oleva matkailupalvelujen alue varataan matkailu- ja lomakeskuksille, lomakylille ja muille vastaaville matkailupaikalle toiminnolle. Ennen rakentamiseen ryhtymistä on alueelle laadittava yleiskaavaa tarkempi maankäyttö- ja vesihuoltosuunnitelma." Vaatimus alueen tarkemmasta suunnittelusta tulee esittää myös kaavakartan puolella.

Kaavakartan ja emätilamitoitustaulukon välillä on runsaasti ristiriitoja rakennuspaikkojen määrissä. Paikoin kaavakartalta löytyy kiinteistöiltä enemmän rakennuspaikkoja kuin mitoituksen mukaan niitä on mahdollista osoittaa, ja myös toisin päin. Mikäli rakennuspaikkoja on siirretty esimerkiksi saman maanomistajan eri vesistöjen rannoilla olevien kiinteistöjen välillä maanomistajan toiveiden mukaisesti, tai maanomistajan toiveesta hänelle laskennallisesti kuuluvaa rakennusoikeutta ei kaavaan osoiteta, tulisi nämä siirrot ja toimenpiteet selkeästi merkitä kaava-asiakirjoihin. Muun muassa mitoitustaulukossa esitetyt vesistökohtaiset mitoitukset eivät muuten ole paikkansa pitäviä. Lisäksi dokumentoimattomat rakennuspaikkojen siirrot tai poisjättämiset voivat myöhemmin johtaa epäilyyn virheestä kaavakarttaa laadittaessa. Lisäksi esimerkiksi Haapojärvellä on ranta-asemakaavoitetun kiinteistön rantaviivaa huomioitu mitoituksessa, mikä osaltaan voi vääristää nyt laadittavana olevan rantaosayleiskaavan mitoitustuloksia.

Kaavaselostuksen mukaan oikaistu rantaviiva on mitattu 50 metrin janoina, mutta mitoitustaulukossa rantaviivan pituudet on ilmaistu viiden metrin tarkkuudella. Lisäksi ELY-keskus muistuttaa, että osallistumis- ja arviointisuunnitelma tulee pitää ajan tasalla koko kaavaprosessin ajan.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Joensuun kaupunkirakennepalvelut on toteuttanut vuonna 2021 suunnittelualueen rakennetusta kulttuuriympäristöstä selvityksen. Se antaa jossakin määrin mahdollisuuksia tarkastella alueen rakennusperintöä. Selvityksessä todetaan, että selvitystapa on ollut suppea. Selvityksen suurimpina puutteina ovat kohteiden niukat tiedot, kuten ajoitukseen liittyvät, muutamien kohteiden epäselvät valokuvat sekä kohteiden kartallisen paikkatiedon puuttuminen.

Selvitys on laadittu sekä Kiihtelysvaaran rantaosayleiskaavaa että Enon ja Tuupovaaran rantaosayleiskaavaa varten. Joidenkin kohteiden osalta jää epäselväksi, kumpaan kaavaan kohde

liittyy. Puutteista johtuen kaikkien suunnittelualueen rakennuskohteiden suojeluarvoja eikä kaavan vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön voida täysimääräisesti ja tasapuolisesti tarkastella.

Selvityksessä on toteutettu myös arvottamista ja annettu suosituksia kaavoitusta varten. Arvokkaimmat kohteet on osoitettu merkinnällä SR-1 (luokka 1) ja näitä vähemmän arvoja omaavat merkinnällä SR-2 (luokka 2). Lisäksi selvityksessä on esitetty aluekokonaisuuksia.

Kaavaselistuksessa mainitaan, että suunnittelualueelta löytyi kaksi arvokkaaksi ja kaavalla suojeltavaksi luokitettua kohdetta: Haaponiemi (31) ja myös maakuntakaavaan merkitty Paasikosken Mylly (46). Ne on merkitty kaavakarttaan suojelumerkinnällä (sr-1). Kaavaselistuksessa todetaan, että suunnittelualueella sijaitsee myös Hassilan pihapiiri. ELY:n näkemyksen mukaan kohde on kuitenkin kaavarajauksen ulkopuolella. Asia tulee tarkistaa ja mahdollisesti korjata kaavaselistukseen.

Sr-1-kaavamääräyksessä todetaan, että "rakennusta tai rakennuksia ei saa purkaa ilman lupaa". ELY-keskuksen mielestä määräys ei ole aito suojelumääräys ja se tulisi lyhentää muotoon "rakennusta tai rakennuksia ei saa purkaa".

ELY-keskus esittää, että kaavakartalla sr-1-kohteisiin liitettäisiin tunnistenumerot. Jotta vältyttäisiin tulkinnanvaraisuuksilta, tulisi ELY-keskuksen mielestä sr-1- merkinnän (ja mahdollisen sr-2-merkinnän) kohteet osoittaa kaavakartalla aluerajauksin. Sen avulla voidaan määrittellä, mitkä rakennukset kuuluvat esimerkiksi sr-1-kaavamääräyksen piiriin (esimerkkinä Niva-Ohvanan osayleiskaava).

Rakennushistoriaselvityksen viitoittamana ELY-keskus esittää, että suunnittelualueen kohteet käsiteltäisiin sekä sr-1-merkinnällä osoitettuina aitoina suojelukohteita (rakennusta tai rakennuksia ei saa purkaa) että sr-2-merkinnällä osoitettuina kohteina. Jälkimmäisellä merkinnällä osoitettuja kohteita ei ulotettaisi suojelun piiriin, mutta merkinnällä ja kaavamääräyksellä todettaisiin kohteiden kulttuurihistorialliset arvot ja vaalimisen keinot. Sekä sr-1- että sr-2-kohteiden kaavamääräyksissä todettaisiin, että kohteiden merkittävistä muutostöistä pyydetäisiin museoviranomaisen lausunto.

Sk-kaavamääräykseen esittää ELY-keskus lisättäväksi, että uudisrakentaminen tulee sopeutua alueen arvokkaaseen miljööseen. Lisäksi ELY-keskus esittää, että sk-kaavamerkintä otsoikoitaisiin toisella tavalla, esimerkiksi "Arvokas maisema-alue". Kaavamääräys esitetään vain kaavaselistuksessa. Se tulee viedä myös kaavakartan merkintöihin ja määräyksiin.

Sonkajanrannan ortodoksinen kirkko on suojeltu jo aiemmin lailla ortodoksisesta kirkosta 985/2006 nojalla. Tämä on todettava kaavakartassa.

Rakennetun kulttuuriympäristön selvityksessä on kartoitettu arvokkaita aluekokonaisuuksia. Näitä ei kuitenkaan ole osoitettu kaavassa. ELY-keskuksen mielestä näitä kohteita tulisi vielä tarkastella osana kaavaratkaisua.

ELY-keskus toivoo, että kaavassa tarkasteltaisiin syvemmin vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä maisemaan.

ELY-keskus esittää, että rakennetun kulttuuriympäristön asioista järjestettäisiin työneuvottelu, jossa muun tarkasteltaisiin kaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Lisäksi ELY-keskus toivoo, että kaava-alueen kohteet arvotettaisiin kollektiivisesti.

Luonnonympäristö

Kaavaa varten vuonna 2018 laadittu luontoselvitys ei kata koko kaava-aluetta useiden järvien ja lampien jäätyä selvityksen ulkopuolelle. Osalle näistä vesistöistä (Heranen, Hiiretynjärvi, Laakkeenjärvi, Pitkälampi, Valkealampi ja Pieni Kaskilampi) on osoitettu kaavassa uusia lomarakennuspaikkoja. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavan vaikutuksia luontoarvoihin ei voida em. vesistöjen osalta arvioida ilman täydentäviä luontoselvityksiä, eikä kaavan siten voida katsoa perustuvan riittäviin selvityksiin.

Kaavan luontoselvityksessä on todettu, että kaava-alueen linnustoa on selvitetty yleispiirteisesti kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen yhteydessä. ELY-keskus pitää puutteena, ettei perusteellista linnustoselvitystä, jossa olisi erityisesti selvitetty kaava-alueen vesi- ja rantalinnustoa ole laadittu; tällainen linnustoselvitys on tarpeen ranta-alueilla, joille osoitetaan kaavassa uutta rakentamista, koska rantarakentamisella voi olla erittäin merkittäviä vaikutuksia linnustoon.

Kaava-alueella on runsaasti luontoselvityksessä todettuja arvokkaita luontokohteita, jotka on pääosin otettu kaavassa hyvin huomioon. Kaikkia selvityksessä esitettyjä arvokkaita kohteita ei kuitenkaan ole osoitettu kaavakartalla, esim. joitakin lehtokohteita puuttuu kaavakartalta. Kaavaehdotuksessa on yksi luo-merkintä, josta puuttuu kaavamääräys. ELY-keskus suosittelee kaava-alueen lukuisten luontokohteiden osoittamista kaavassa useammalla erillisellä luomerkinnällä, joiden suojelumääräyksistä kävisi ilmi kohteiden luonne ja mahdolliset lainmukaiset rajoitukset maankäytölle. Kaava-alueella on mm. luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittamien lajien, liito-oravan ja viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joiden hävittämis- ja heikentämiskielto on tarpeen ilmaista suojelumääräyksessä. Arvokkaiden luontokohteiden turvaamisen kannalta suojelumääräysten lisääminen on oleellisen tärkeää. Myös kaavan SL-merkintään on syytä lisätä asianmukainen kaavamääräys ja ge-alueelle kaavasestuksen puolella annettu määräys viedä kaavakartan puolelle.

Kaava-alueeseen sisältyy pieneltä osin Kalliolammen metsän Natura-alue (Flo700019), joka tulee osoittaa kaavassa omalla merkinnällään (nat, Natura 2000- verkostoon sisältyvä alue). Kaavan vaikutusten arvioinnissa ei ole otettu huomioon Natura-aluetta. Kaavan vaikutukset Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin tulee arvioida luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisesti.

Vastine: Selostukseen on korjattu kaava-alueen rajauksen johdosta jääneet epä johdonmukaisuudet. Kaavan mukaan rakentaminen on mahdollista suoraan rakennusluvalla vain AO- ja RA-

alueilla, muuten se vaatii poikkeamisluvan tai (ranta-)asemakaavan. Mahdollisesti kaavakartan puolelta puuttuneet kaavamääräykset on lisätty.

Emätilatarkastelussa on jäänyt luonnosvaiheen jälkeen tehtyjen muutosten jäljiltä epäjohtonmukaisuuksia. Asiakirja on käyty läpi ja korjattu. Rantaviiva mitataan 50 metrin janoissa, mutta se ei pyörity 50 metrin tarkkuuteen. Emätilatarkasteluun on lisätty myös tieto ennen poikkeileikkausajankohtaa (1969) muodostetuista rantarakennuspaikoista sekä lisätieto rakennusoi-keuksien siirroista. Joensuun kaupungin kaavoissa ei ole ollut tapana muokata osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa kaavaprosessin aikana.

Hassilan pihapiiri kuuluu tosiaan ranta-asemakaavoitettuun alueeseen eikä täten rantaosayleiskaavan alueeseen, sitä koskeva maininta on selostukseen tarkennettu. Ehdottamanne SR-2-merkintä ja sen mukaiset kohteet on merkitty kaavaan. Merkintä on osoitettu P-K museon listaamille kohteille. Myös SR-1-kohteen määräys on täsmennetty. Sk-alueen kaavamerkintä on muutettu ehdottamanne mukaisesti. Suunnitteluohjelman teknisistä ominaisuuksista johtuen erillisiä aluerajauksia tai kohdemerkintöjä ei SR-kohteille ole tehty. Kohteita on pieni määrä ja niiden tarkempiin tietoihin voi tutusta inventoinnissa. Sonkajanrannan kirkko on merkitty kaavaan ehdottamallanne tavalla. Puuttuvat kaava-alueeseen kuuluvat Joensuun seudun yleiskaava 2020:ssa osoitetut kohteet on merkitty kaavaan ja selostukseen. Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi on melko suppea, mutta tarkoitukseen soveltuva. Kyseessä on pääosin loma-asumiseen tarkoitettut, yksityisessä omistuksessa olevan rantarakennuspaikat. Vanhemmat ja rakennetun kulttuuriympäristön kannalta arvokkaammat alueet, esim. kylä- tai maaseutumaiset alueet, sijaitsevat suurilta osin sisämaassa, jonka maankäyttöä kaava ei koske. Erillistä arvotusta ei ole enää kohteiden lisäämisen jälkeen tarpeellista tehdä. Selvitykseen on myös lisätty tieto siitä, kumpaa kaava-aluetta mikäkin osuus koskee.

Kaupunki katsoo luontoselvityksen olevan tarkoitukseensa nähden riittävä. Kuten ehdotusvaiheen työneuvotteluissa kävimme läpi, on luontoselvityksessä myös inventoitu mainitsemienne pienten lampien rannat. Sekaannus on johtunut siitä, että on tehty kaksi erillistä selvitystä laadinnassa oleville Eno-Tuupovaara sekä Kiihtelysvaaran rantaosayleiskaavoille. Kaava-alueiden rajaukset ovat kuitenkin hieman prosessin aikana muuttuneet, ja jotkin inventoidut kohteet löytyvätkin toisen kaavan luontoselvityksestä. Kaavan luontokohteet perustuvat luontoselvityksen merkintöihin. Luontokohteita on täydennetty Metsäkeskuksen uusimmalla erityisen tärkeiden metsäkohteiden aineistolla.

Selvityksessä on mainittu myös linnusto. Selvityksen mukaan linnustollisesti arvokkaita alueita ei havaittu. Inventoinnissa suositellaan jätettäväksi rakentamattomia ranta-alueita. Selvityksen perusteella ei ole lähdetty tilaamaan erillistä linnustonselvitystä. Kaavassa toteutuvat selvityksen esittämät rakentamattomat ranta-alueet. Loma-asuntotonttien vaikutus ei ole linnuston suhteen niin merkittävä. Suurempi vaikutus on metsätaloudella ja muulla ihmisen aiheuttamalla toiminnalla. Kaavaan on eroteltu eri luo-alueet erilaisin indeksimerkinnöin. SL- ja ge-merkinnöille on lisätty kaavamääräykset. Myös RM-merkintään on lisätty pyytämämme lause.

Kalliolammen metsän Natura-alue ei kuulu kaava-alueeseen. Kaavaselostukseen on kuitenkin täsmennetty tätä koskevaa mainintaa. Kaavalla ei ole vaikutuksia kyseiseen Natura-alueeseen.

9. METSÄNHOITOYHDISTYS POHJOIS-KARJALA RY

Lausunto koskien Eno-Tuupovaaran rantaosayleiskaavaehdotusta

Kiitämme mahdollisuudesta lausua Eno-Tuupovaaran rantaosayleiskaavaehdotuksesta.

Suunnittelualue on suurilta osin maa- ja metsätalousaluetta. Kaavalla on näin ollen vaikutuksia maa- ja metsätalouteen. On tärkeää, että nämä vaikutukset tulevat mahdollisimman selkeästi ja ymmärrettävästi kuvatuiksi kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä. Mikäli kaavalla päädytään asettamaan selkeitä rajoituksia metsätaloudelle, tulee vaikutukset arvioida nykyistä kattavammin. Nyt vaikutusten arvioinnissa ei ole metsätaloutta huomioitu lainkaan.

Kaavassa on esitetty, että MY-alueilla määrätään maankäyttö- ja rakennuslain 43 §:n perusteella, että osayleiskaavaan rajatuilla maa- ja metsätalousalueilla, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY), maisemaa muuttavia toimenpiteitä ei saa tehdä ilman maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n tarkoittamaa maisematyölupaa. Kaavassa esitetään aivan oikein, että merkintä ei koske puiden kaatamista. Puiden kaataminen on kuitenkin käytännössä ainoa ajateltavissa oleva toimenpide, joka kyseisillä alueilla saattaa muuttaa maisemaa. Tästä aiheutuu mahdollinen tulkinnallinen ristiriita. Selvyyden vuoksi olisi syytä kirjata suoraa, että MY alueilla sallitaan hyvän metsänhoidon suositusten mukaiset metsänhoito- ja hakkuutoimet ilman maisematyölupaa.

Kaavamääräyksissä on esitetty luonnon monimuotoisen kannalta erityisen tärkeät alueet erillisin luo-merkinnöin. Katsomme, että on maanomistajan kannalta ongelmallista rajata kaavakartalle alueita, jotka tulevat huomioiduksi jo lakien perusteella mahdollisissa metsätalouden toimenpiteissä. Kaavaan ei ole tarpeen lisätä sellaisia kaavamerkintöjä, jotka jo lakien perusteella tulevat otetuiksi huomioon. Luo-merkintä on usein suojeltavaa kohdetta huomattavasti laajempi, jolloin se voi aiheuttaa epäselvyyttä ympäröivien alueiden metsänkäsittelyssä. Muun muassa näistä syistä emme kannata ainakaan laaja-alaista luo -merkintöjen käyttämistä kaavoituksessa.

Vastine: Luo-alueiden esittäminen kaavakartalla on edelleen tarpeen, sillä vaikka niiden alueiden suojeleminen tai siellä toteutettavat metsätaloustoimenpiteet perustuvatkin erillislainsäädäntöön, on kaava kuitenkin ohjeena rakentamista osoitettaessa. Luo-alueiden rajaukset ovat tärkeitä, jotta välttytään luvittamasta rakentamista (poikkeamislavin tai kaavamuutoksen) luontoarvoiltaan arvokkaalle alueelle. MY-alueiden kaavamääräyksestä on poistettu maisematyöluvun tarve.

10. JOENSUUN SEUDUN LUONNONYSTÄVÄT JA ENON LUONNONYSTÄVÄT

Lausunto Eno-Tuupovaaran rantaosayleiskaavaan

Sonkajanrannanjärven itärannalle on osoitettu rakennuspaikkoja luhtien lähelle. Järven 491 hehtaaria on luokiteltu valtakunnallisesti linnustolle tärkeäksi FINIBA-alueeksi, jossa on pesinyt ja ruokaillut useita uhanalaisiakin lintuja, joista monia koskevat erinäiset rauhoitussäädökset. Siihen nähden luontoselvityksen teon aikana järvellä on havaittu lintulajeja varsin vähän, eikä selvitys itsessään kerro kohteen linnustosta tarkkaa kuvaa. Luhdat ovat arvokkaita elinympäristöjä, joiden tuntumassa veneväylien teko aiheuttaisi merkittävää häiriötä niin luontotyypeille kuin pesivälle linnustolle. Näiden luhtien lähialueet tulee jättää rakentamatta.

Kartta-aineistojen perusteella luontoselvitykseen ei ole päätynyt aivan kaikkia Metsäkeskuksen merkitsemistä metsälakikohteista, kuten puronvarsia ja pienialaisia suokohteita. Tätäkin aineistoa voisi hyödyntää ja kohteita merkitä kaavaan. Luontoselvityksen ajantasaisuuden kannalta on merkittävää, että sen ilmestymisen jälkeen on luokiteltu useita uusia rantaluontotyyppejä, ja uhanalaisuusluokitukset sekä luonnonsuojeluasetus ovat päivittyneet. Kaavassa on kuitenkin huomioitu selvityksen tuloksia ja esitetty niiden pohjalta luo-alueita hyvin.

Yleisesti katsomme edelleen, että rakentamattomia vesistöjä tulisi jättää luonnontilaan. Vaikka mitoitus pysyy usein maltillisena, se nousee paikoittain korkeaksi, varsinkin Poikelluksella ja Saavanlammella.

Vastine: Sonkajanrannanjärven alueen rantarakennuspaikkoja ei ole osoitettu luontoselvityksessä merkittyjen luontokohteiden päälle. Yksi rakennuspaikka on vielä ehdotusvaiheen jälkeen siirretty kauemmas purosta ja luhta-alueesta.

Kaavan mitoitus on tehty maanomistajien tasapuolisen kohtelun näkökulmasta. Ennen poikkileikkausajankohtaa (1969) muodostettuja rakennuspaikkoja ei oteta huomioon emätilakohteisessa mitoituksessa, mutta ne on silti laskettu taulukoihin mukaan. Tämä nostaa mitoituskilpailuja. Poikkileikkauksen rannallakin näitä vanhoja rakennuspaikkoja on viisi kappaletta. Jos nämä jätetään pois laskuista, on vesistön kokonaismitoituskilpailu maltillinen 4,5. Saavanlammella mitoitusta nostaa rakentamattomille emätiloille tasapuolisen kohtelun nimissä osoitetut uudet rakennuspaikat sekä ennen poikkileikkausajankohtaa muodostetut rakennuspaikat. Saavanlammien itä- ja etelärannat jäävät kuitenkin suurilta osin rakentamatta. Mitoitusperiaatteiden mukaan vesistöille jää aina riittävästi vapaata, rakentamatonta rantaa. Pintakuormituksen osalta kaavassa osoitettava lomarakentaminen ei ole merkittävä tekijä, verrattuna esim. metsätalouden vaikutuksiin. Kaavamääräys ranta-alueen kasvillisuuden säilyttämisestä luonnontilaisena sekä suojaustalon säilyttäminen vähentävät rakentamisesta aiheutuvia vaikutuksia.

Kaavan luontokohteet perustuvat luontoselvityksen merkintöihin. Luontokohteita on täydennetty Metsäkeskuksen uusimmalla erityisen tärkeiden metsäkohteiden aineistolla. Kannellammien rannan kohteet on merkitty kaavaan. Ylisen rannalla ei ole uusi rakennuspaikkoja luontokohteiden alueilla.

Luontoselvityksen mukaan linnustollisesti arvokkaita alueita ei havaittu. Inventoinnissa suositellaan jätettäväksi rakentamattomia ranta-alueita, joita myös jää riittävästi mitoituspäätösten mukaisesti. Loma-asuntotonttien vaikutus ei ole linnuston suhteen niin merkittävä.

Suurempi vaikutus on metsätaloudella ja muulla ihmisen aiheuttamalla toiminnalla, johon kaavoituksella ei voi suoraan vaikuttaa. Rantarakennuspaikkojen toteutuminen perustuu maanomistajien haluun rakentaa itse tai myydä rakennuspaikkoja ulkopuolisille. On todennäköisestä, että kaavassa osoitettujen uusien rakennuspaikkojen toteutuminen kestää hyvin pitkään, mikä vähentää niistä mahdollisesti luonnolle syntyviä haitallisia vaikutuksia.

11. MAANOMISTAJIEN MUISTUTUKSET

Muistutus 1

Eno, Aitovara, Ala-Paasilampi, kiinteistöille xx ja xx kesämökkien rakentaminen tulisi poistaa seuraavin perustein. Tila xx on merkitty suojelukohteeksi siellä olevan myllyn takia. Rakentamisella pilattaisiin vanha kulttuurimaisema eikä se olisi ekologisesti kestävä kehitystä oleva toimintaa. Tila xx tontille rakentaminen muodostaisi korttelimaisen asuinympäristön. se ei olisi sosiaalisesti toimiva eikä näin ollen täyttäisi viihtyisää elinympäristöä. Ala-Paasilampi on pieni lampi ja usean asumusten rakentaminen estäisi luonnon monimuotoisuuden säilymisen. Lammella asustelee saukkoja, majavia, joutsenia ja on havaittu myös Mehiläishaukka.

Vastine: Tilalla xx on myllyn kohdalla jo olemassa oleva rakennuspaikka, joka on merkitty kaavaan. Arvokas rakennuskohde ei tarkoita sitä, että maanomistajalta kiellettäisiin kiinteistöllään rakentaminen. Rakennussuojelukohteen arvot tulee huomioida rakennuslupaprosessissa. Samalle kiinteistölle osoitettu uusi rakennuspaikka puolestaan on kaavan mitoitusperiaatteiden mukainen.

Tilalla xx sijaitsee jo olemassa oleva rakennuspaikka, joten se on merkitty myös kaavaan. Rakennuspaikkojen poistamiselle ilman maanomistajan toivetta ei ole perusteita.

Muistutus 2

HEI

Haluaisin muutosta tilalle xx kolme rakennus paikkaa niin olisi kannattavaa tehdä tie verkosto. Nyt katsoin kaavaa jossa olisi jo yksi loma-asunto tuolla tilalla mutta mikä kun ei rannassa ole yhtään Kun rantaa tilalla Revon sonkajanjärvellä, niin ei tarvitse tehdä lähekkäin

Vastine: Kiinteistöille osoitettavien rantarakennuspaikkojen määrä perustuu ns. emätilaperiaatteeseen. Sen mukaan rantarakennuspaikkojen määrä määräytyy emätilan (kiinteistöjaotus vuonna 1969) mitoitusrantaviivan määrän mukaan. Mitoitusrantaviiva on kiinteistön oikaistu rantaviiva, josta on vähennetty maastonmuodoista johtuvat vähennykset (kaavaselostuksen kappale 9.2). Emätilasta vuoden 1969 jälkeen muodostetut rantarakennuspaikat vähentävät uusien rakennuspaikkojen määrää.

Tilanne on oma emätilansa xx (29.12.1959), joka on rakentamaton. Mitoitusrantaviivaa sillä on 400 metriä. Kaavassa sille on osoitettu yksi uusi rantarakennuspaikka, jolloin sen mitoitus nousee 2,5 rakennuspaikkaan mitoitusrantaviivan kilometriä kohden. Toisen rakennuspaikan myötä luku olisi 5,0, joka on kyseiselle vesistölle liian korkea mitoitus. Kaavaehdotuksen muuttamiseen ei siis ole perusteita.

Muistutus 3

xx tilan RN:o xx rantarakennusoikeus on osoitettu tilan pohjoisosaan xx puron viereen. Keväisin, kun sulamisvedet valuvat Sonkajanrannan järveen pitkälti xx puroa pitkin, järven pinta nousee huomattavasti sekä puron suistoalue laajenee merkittävästi. Osoitettu rakennuspaikka on alavaa ja jää keväällä suurelta osin tulvan alle eikä tästä syystä soveltu rakentamiseen. Tilan ranta-alueet ovat suurelta osin alavia ja tulva-alttiita. Ainoa korkeampi kohta, johon kevättulva ei ulotu, on niemekkeen keskiosassa. Tästä syystä rakennuspaikka on siirrettävä kartassa osoitettuun paikkaan niemekkeen keskiosaan.

Vastine: Rakennuspaikka on siirretty ehdottamaanne kohtaan, kuitenkin niin, että se ei osu rannalla olevan luo-alueen kohdalle.

Muistutus 4

Tilan toisen rakennuspaikan sijainti

Kaavaluonnokseen sijoitettu Tilan toinen rakennuspaikka (RA) on sijoitettu xx saareen. Rakennuspaikka on sijoitettu epätarkoituksenmukaisesti siten, että kaavamääräysten mukainen rakentaminen rakennuspaikalle olisi käytännössä mahdollista vain notkelmaan, mikä aiheuttaisi ongelmia kosteudenhallinnan kanssa. Tarkoituksenmukaisempi rakentaminen olisi mahdollista, jos rakennuspaikkaa siirrettäisiin hieman pohjoiseen liitteessä hahmotellulla tavalla. Tällöin rakentaminen olisi mahdollista kumparelle.

Vastine: Rakennuspaikan rajausta on muutettu ehdottamallanne tavalla.

Muistutus 5

Vaatimukset Eno-Tuupovaara -rantaosayleiskaavaehdotuksen muuttamiseksi metsätilojen xx ja xx osalta

Muutosvaatimuskohteiden esittely

Kiinteistöille xx ja xx on ehdotuksessa merkitty yksi rakentamispaikka (RA), ja muu alue on metsäaluetta (M). Alueelle on kaavakartassa luo-merkintä pienialaisesta liito-oravahavainnosta johtuen. Muiden omistajien kiinteistöjen kohdalla kaavakartassa on käytetty mahdollisesti myös luo-merkintöjä, mutta ne eivät perustu liito-oravahavaintoihin, vaan ne johtuvat "maastollisista erityispiirteistä", joita xx kiinteistöllä ei ole.

Yleiskaavakartta ja siinä oleva määräys on oikeusvaikutteinen. Tässä tapauksessa mitään erityistä määräystä oikeusvaikutteisessa kaavakartassa luo-merkinnällä ei ole, joten alueella toimitaan muun lainsäädännön perusteella. Luonnonsuojelulain 49 § mukaan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää eikä liito-oravan kulkuyhteyttä lisääntymis- ja levähdyspaikalle saa katkaista.

xx kiinteistöillä oleva, rantaosayleiskaavaehdotuksessa käytetty,

Luo-merkintä:

Eno-Tuupovaara rantaosayleiskaavaa varten tehdyssä luonto- ja maisemaselvityksessä on havaittu liito-oravan pesä/papanapuita xx ranta-alueelta. Vaikka liito-oravan mahdollinen

pesäpuu ja joitakin papanapuita on todennettu olevan xx rannasta 80 - 90 m:n päässä tiiviinä ryppäänä xx omistamien metsäpalstojen rajalla, on luonto- ja maisemaselvityksessä määritelty liito-oravan potentiaalinen elinalue laajaksi (luonto- ja maisemaselvityksen kuva 8-36, sivulla 66). Liitteessä 4c on esitetty havainnekuva siitä, kuinka liito-oravan potentiaalinen elinalue ulottuu usean eri omistajan palstalle xx rannalla.

Rantaosayleiskaavaehdotuksessa on koko tämä potentiaalinen liito-oravan elinalue merkattu luo-kaavamerkinnällä.

Ympäristöministeriö on lähettänyt kunnille ja ELY-keskuksille 6.2.2017 päivätyn ohjeen "Liito-oravan huomioonottaminen kaavoituksessa" (liite 2), jonka mukaan luo-merkintää ei tule kaavoituksessa käyttää tällä tavoin. Ohjetta ja Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen laatimaa muistiota käsitellään myöhemmin tässä kirjoituksessa.

Vaatus: Luo-merkinnät on poistettava kaavasta molempien metsäpalstojeni, xx ja xx, kohdalta

Rakennuspaikka:

Olen esittänyt aikaisemmissa rantaosakaavan käsittelyvaiheissa (liite 5 pvm 7.4.2017 sekä 19.4.2020 kaavaesityshuomautuksessa), että minulle määriteltäisiin rakennuspaikka tilani xx puolelle xx ja xx rajalle. Koska aikaisemmassa kaavaehdotuksessa määriteltiin luo-alue siten, että se ulottui ehdottamalleni rakennuspaikalle, rakennuspaikkaa jouduttiin siirtämään rajalta keskemälle palstaani xx. Koska luo-alue määrittely poistetaan nyt kaavasta, niin se mahdollistaa seuraavan, rakennuspaikkaa koskevan vaatimukseni.

Vaatus: Rakennuspaikka tulee palauttaa 7.4.2017 käydyssä neuvottelussa ja 19.4.2020 tekemässäni huomautuksessa esittämälleni paikalle

Tämän vaatimuskirjelmän liitteenä on Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen muistio (liite 3), jossa Pohjois-Karjalan ELY-keskus kommentoi Joensuun kaupungin maankäytön suunnittelija Vesa Huohvanaisen pyyntöä tarkistaa kaavamerkinnät ja rakentamiskaavan selventämistä xx kiinteistöjen osalta. ELY-keskus ei "tyrmää" rakennuspaikan siirtoa takaisin alkuperäiselle xx haulamalle paikalle ja toteaa, "että mahdollisten rakennusten sijoittelu tulisi tehdä niin, että luonnontilainen ranta-alue säilyy mahdollisimman koskemattomana".

Katsaus vaatimusteni perusteluissa käytettyihin tärkeisiin dokumentteihin: Ympäristöministeriön kirje 6.2.2017 Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa (liite 2) Liito-oravan huomioimisesta kaavoituksesta on Ympäristöministeriö julkaissut tämän ohjekirjeen kunnille ja ELY-keskuksille. Kirjeessä ohjeistetaan maa- ja metsätalousvaltaisille alueille osoitetuista liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikoista seuraavaa:

Kirjeen sivu 12, Maa- ja metsätalousalueet:

- Erilaiset maa- ja metsätalousalueet ovat useimmiten liito-oravan suojelun kannalta riittäviä aluevarauksia, koska luonnonsuojelulain mukainen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskielto on voimassa kaikkialla.

- Metsien käsittely tapahtuu kaikkien kaavojen M-varausalueilla metsälain mukaisesti.
- Laajemmille yleiskaavojen M-alueille osoitettaviin pienialaisiin yksittäisiin lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin on syytä suhtautua pidättyvästi.

Kirjeen sivulla 10 todetaan, että pienialaisten yksittäisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen osoittaminen ei ole perusteltua, koska niiden sijainti muuttuu ajan myötä.

Kirjeen sivulla 11:

Luonnonsuojelulain 53 §:ään (553/2004) sisältyvät säännökset valtion korvausvelvollisuudesta, kun 49§:n kiellosta aiheutuu omistajalle merkityksellistä haittaa.

Metsäntuoton menetys kaavoituksen takia (kts Metsälaki 11§)

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusjärjestön (MTK) mukaan kaavamääräykset eivät saa johdattaa metsänomistajien kannalta hankaluuksiin eikä hankaloittaa myöskään metsänmyyntiä. Metsätaloudessa tulee suojella vain liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, mutta vaikutusta metsien käyttöön liito-oravan esiintymisellä ei saa luonnonsuojelulainkaan mukaan olla. **Eri puolilla Suomea on kuitenkin tullut esiin tapauksia, joissa kiinteistöjen omistajat ovat kaavaan merkityn luo-merkinnän takia menettäneet huomattavia tuloja suojelupäätösten takia (MTK).** Metsälaisissa 2§:ssä säädetään luonnonsuojelulain noudattamisesta ja 14b§:ssä liito-oravailmoituksesta.

Jos metsälain 10 a ja 10 b §:ssä tarkoitettujen velvoitteiden täyttämisestä tai rajoitteiden noudattamisesta aiheutuu maanomistajalle taikka hallintaoikeuden tai muun sellaisen erityisen oikeuden haltijalle metsäntuoton vähenemistä tai muuta taloudellista menetystä tai haittaa, mikä ei ole vähäistä, metsäkeskuksen tulee maanomistajan tai erityisen oikeuden haltijan hakemuksesta myöntää poikkeuslupa toteuttaa hoito- ja käyttötoimenpiteet tavalla, josta asianomaiselle aiheutuva menetys jää vähäiseksi.

Vaatus: Kaavoitus ei saa aiheuttaa minulle metsänomistajana metsäntuoton vähenemistä tai muuta haittaa.

Kaavaluonnokseen piirretty luo, jonka merkinnän vaadin poistettavaksi, sisältää puustoltaan arvokkaan alueen, joten luo-merkinnän aiheuttama taloudellinen menetys minulle metsänomistajana on karkeasti arvioituna useita kymmeniä tuhansia euroja. Menetystä ei voida millään perusteella pitää vähäisenä.

Liito-oravien asuin- ja elinalueet muuttuvat ajassa - kaavamerkinnät eivät

Maanomistajan on toimenpiteisiin ryhtyessään joka tapauksessa luonnonsuojelulain 49 § mukaan huomioitava liito-orava, mikäli sitä esiintyy aiotun toimenpiteen alueella esim. metsänhoidollisiin toimiin ryhtyessään. Siksi kaavamerkintä on tarpeeton. Oikeusvaikutteiseen yleiskaavakarttaan lajimerkinnät eivät kuulu.

Maastomuistio 6.8.2020/luonnonsuojeluasiantuntija Hanna Keski-Karhu Pohjois-Karjalan ELY-keskus (liite 3)

Maankäytön suunnittelija Vesa Huohvanaisen toimeksiannosta, Hanna Keski-Karhu/Ely-keskus ja Joensuun kaupungilta maankäytön suunnittelija Patrik Hämäläinen, kävivät kahdestaan 6.8.2020 metsäkävelyllä Takimmaisen Pirttijärven rannalla sijaitsevilla metsätiloillani, siis

ilman maanomistajaa xx tai hänen edustajaansa ja ilman, että kävelystä olisi maanomistajaa edes informoitu.

Tehtävänannon tarkoituksena oli kaavamerkintöjen tarkistaminen ja rakennuspaikan sijainnin selventäminen tilalla xx. Keski-Karhun laatimassa maastomuistiossa käsitellään tehtävänannon taustaa, maastossa todettua sekä annetaan toimenpidesuositus (liite 3). Keski-Karhun laatiman muistion kartta osoittaa, ettei elokuun retkellä oltu enää löydetty Heli Lehvolan 2017 havaitsemia liito-oravapuita (liite 4a, liite 4b). Sen sijaan 6 papanapuuta oli löydetty Kaiskutilan puolelta läheltä järven rantaa. "Löydön" ilmeisenä tarkoituksena lieneekin ollut tyssätä maanomistajan esittämä toive rakennuspaikan takaisinsaannista hänen haluamalleen paikalle (liite 5).

On merkittävää huomata, että Lehvolan mukaan jo kesäkuukin saattaa olla liian myöhäinen ajankohta etsiä liito-oravan jätöksiä puiden juurilta. Keski-Karhun ja Hämmäläisen etsintäkäynti tapahtui loppukesällä 6.8.2020, jona vuodenaikana liito-oravan jätösten löytyminen Lehvolan mukaan on siis hyvin epätodennäköistä.

Keski-Karhun maastomuistiosta ilmenee, ettei ELY-keskuksen asiantuntija ehdota eikä esitä kaavassa käytettäväksi luo-merkintää osoittamaan tätä havaittua liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka-aluetta. Menettely on Ympäristöministeriön ohjeen sivun 10 mukainen: "pienialaisten yksittäisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen osoittaminen ei ole perusteltua, koska niiden sijainti muuttuu ajan myötä".

Muistioon on kirjattu metsän käsittelyohjeet koskien tutkitulla alueella havaittua liito-oravan elinaluetta. Papan- ja pesäpuiden ympärille jätetään hakkaamaton suojavyöhyke sekä liito-oravan tarvitsemat kulkuyhteydet.

Edellä oleva tukee **vaatimustani luo-merkinnän poistamiseksi xx-tilojani koskevasta kaavasta.**

Keski-Karhun muistiossa ei oteta kantaa vaatimukseeni rakennuspaikan siirtämisestä takaisin alun perin esittämälleni paikalle. Ainona muistioon kirjattu ELY-keskuksen vaatimus rakennuspaikalle on, että rakennusten sijoittelu tulisi tehdä niin, että luonnontilainen ranta-alue säilyy mahdollisimman koskemattomana. Tässä yhteydessä totean, että maastomuistion mukaan havaitut "uudet" papanapuut ovat metsäpalstani rantavyöhykkeellä, jonka puusto muutoinkin pitää säilyttää metsäpalstani rannan suojavyöhykkeenä.

Kaavaselostus

Kaavaselostuksen kohdassa " 10. Aluevarausten ja kaavamääräysten perustelut maankäyttöluokittain" (s. 29) luo-kohteiden osalta todetaan " Luo-merkinnällä olevien kohteiden tarkemmat kuvaukset valokuvineen on katsottavissa luontoselvityksestä. Kaavakartalla oleva idmerkintä viittaa luontoselvitykseen. "

Kaavakartasta nämä id-merkinnät puuttuvat, joten ne pitäisi lisätä kaavakarttaan.

Luonto- ja maisemaselvityksen maastotyö xx-tiloilla 15.6.2017/Heli Lehvola Ramboll

Heli kutsui mukaansa "metsäkävelylle" 15.6.2017 maanomistajan ja hänen mukanaan olleet kaksi muuta henkilöä. Maanomistaja sai myöhemmin Lehvolaalta liito-oravahavaintojen sijaintikartan (liite 4a). Kun liito-oravapuiden sijainnista tekee havainnekuvan (liite 4b), niin liitteestä havaitaan puiden sijoittuvan suppealle alueelle xx ja xx rajalle (sininen ellipsi).

Todennäköisesti vain yksi havaituista puista oli varmuudella pesäpuu.

Näitä Helin karttaansa merkitsemiä pesä/papanapuita ei Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen suorittaman maastotutkimuksen muistion mukaan ole havaittu. Viitataan tässä Ympäristöministeriön kirjeessä mainittuun, että ajan kuluessa liito-oravahavaintojen paikat muuttuvat, mutta kaavamerkinnyt, jos niitä tehdään, pysyvät paikoillaan.

Yleisten määräysten mukaan rantaviiva on säilytettävä luonnontilaisena.

Esitän/vaadin, että ELY-keskuksen toivomus liito-oravien kulkuyhteyksien turvaamiseksi hoidetaan järkevästi siten, että käsittelemätön rantakaistale todetaan riittäväksi palvelemaan myös liito-oravien kulkuväylänä.

Koska ELY-keskuksen muistion ja sen kartan mukaan liito-oravat olivat jo 2020 jättäneet Heli Lehvolaan havaitsemat pesä- ja papanapuut, niin se mahdollistaa näin ollen myös rakennuspaikan siirtämisen takaisin xx alkuaan ehdottamalle paikalle palstojen xx ja xx väliselle alueelle, kauniille kennäreelle. Takaisin siirrettynäkin rakennuspaikka säilyttää ranta-alueen luonnontilaisena. Asiantuntijoiden mukaan rakennuspaikan siirtäminen, joka ei vaadi liito-oravan pesä- ja papanapuiden hävittämistä, on mahdollista kunnasta riippumatta. Keski-Karhu/ELY toteaa maastomuistiossaan, että "mahdollisten rakennusten sijoittaminen tulisikin tehdä niin että luonnontilainen ranta-alue säilyy mahdollisimman koskemattomana". Liito-orava tottuu ihmisiin, esimerkkejä löytyy runsaasti ympäri Suomen, mutta myös paikallisesti mm. Kontiolahdelta ja muista lähikunnista.

Karttamittaukseni mukaan, Lehvolaan 2017 havaitsemat ja 2020 jo käyttämättömät liito-oravapuut ovat noin 84 ja 94 metrin päässä rantaviivasta. Määräysten mukaan rakennuksen etäisyys rantaviivasta tulee olla vähintään 40 m.

Vastine: Vuoden 2020 maastokäynnin yhteydessä alueelta löytyi useita papanapuuhavaintoja juuri luontoselvityksessä merkityltä alueelta. Liito-oravien papanoiden etsiminen on helpointa kevättalvella, kun lumi on vielä maassa, mutta muinakin vuodenaikoina se on mahdollista, tosin vaivalloisempaa. ELY-keskuksen asiantuntija lausui maastokäynnin pohjalta muistiossaan näin: "Katselmuksessa varmistui, että luontoselvityksessäkin todettu liito-oravan elinalue on aktiivisessa käytössä oleva luonnonsuojelulain mukainen liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka". ELY-keskuksen toimittamasta raportista ja aineistoista käy selväksi, että papanapuut sijoittuivat juuri alkuperäisen rakennuspaikan kohdalle. Luontoselvityksen mukaisen kaavaan merkitys luo-alueen rajauksen muuttamiseen ei täten ole perusteita. Rakennuspaikka voidaan pitää nykyisellä, kaavaehdotuksen mukaisella sijainnillaan.

Luonnonarvoiltaan arvokkaiden alueiden merkitseminen kaavaan on tarpeen ja perusteltua yleiskaavoissa, jotka suoraan ohjaavat rakentamista, kuten kyseessä olevassa rantaosayleiskaavassa. Kaavan mukaan myönnetään rakennusluvut ranta-alueella tapahtuvaan rakentamiseen. Kaava ohjaa myös mahdollisten poikkeamislupien ratkaisuja sekä ranta-asemakaavojen laadintaa. Tällöin tieto luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaista alueista tulee näkyä kaavassa, jotta rakentamista ei luvuteta arvokkaille alueille. Tässä tapauksessa meillä on luontoselvittäjän, eli alan ammattilaisen, tekemä rajaus, joka on myös viranomaisen (ELY-keskus) toimesta varmistettu.

Liito-orava on luonnonsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettu laji, eli sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Elinympäristöiksi todetuille alueille ei voida kaavaan merkitä rantarakennuspaikkoja, koska silloin vaarannetaan luonnonsuojelulain mukaisten suojeluvuotteiden toteutuminen. Jos rakennuspaikka sijoitettaisiin todetulle liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikalle, vaadittaisiin rakennustoimenpiteitä varten ELY-keskuksen lupa em. pykälän suojelusta poikkeamiseen. Puhtaasti yksityistä etua palveleva rakentaminen ei täytä poikkeamisen vaatimuksia. Nykyinen, kaavaehdotuksen mukainen rakennuspaikan sijainti on todennäköisesti ainut rakentamiseen sopiva paikka kiinteistöillä, jolla ei vaaranneta liito-oravan elinympäristöä.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin lupiin liittyvistä korvausvelvollisuuksista säädetään LSL:n 53 §:n mukaisesti erikseen. Kiinteistölle osoitetaan kaavassa kuitenkin rakennuspaikka, joten ratkaisu ei aiheuta maanomistajalle MRL:n 39 §:n 3 momentin tarkoittamaa kohtuutonta haittaa.

Kaavaratkaisussa kiinteistönne on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Mitään suojelualueen tai suojelua vaativaa merkintää ei kiinteistöllenne olla osoittamassa. Kaavan mukaisilla maa- ja metsätalousalueilla tapahtuvat metsätaloustoimenpiteet ovat puhtaasti metsälain säätelemiä, näitä varten tieto liito-oravan elinympäristöstä toimii informatiivisena, ja hakkuisiin ym. liittyvät ratkaisut tehdään metsälain mukaisen viranomaisen toimesta.

Muistutus 6

Pyydämme korjaamaan alla käydyn sähköpostikeskustelun mukaan xx tilan vakituiseksi asuin-
pientilaksi. Pyydämme lähettämään sähköpostilla/ postissa korjatun kartan asiasta.

Vastine: Käyttötarkoitus on korjattu muistutukseenne mukaisesti AO:ksi.

Muistutus 7

Hei,

Tutkin Eno-Tuupovaara rantaosayleiskaavaehdotusta. Omistan siskoni kanssa Laakkeenjärveltä palstan xx, johon on merkitty kolme rantarakennuspaikkaa. Laakkeenjärvelle on yleisesti määritetty 8 paikkaa, mutta kartta-aineistossa on 9 paikkaa. Pyydän korjaamaan RA/4 merkinnän RA/2 palstaan xx ja RA merkinnän palstaan xx. Tuo RA/4 kiinteistörajalla on hiukan epäselvä ainakin tässä tapauksessa, kun järvelle on merkitty 9 rantarakennuspaikkaa alkuperäisen suunnitelman ja selostusliitteen 8:n paikan sijasta. Ainakin rantaviivan perusteella xx kuuluu

suurempi määrä rantarakennuspaikkoja kuin xx:lle. Otamme mielellämme lisää rantarakennuspaikkoja, jos tuossa on virhe. Alla otteet kaava-aineistoluonnoksista.

Vastine: Tilalta xx puuttui mitoitusaulukosta yksi olemassa oleva, ennen vuotta 1969 muodostettu rantarakennuspaikka. Se on nyt korjattu. Vesistön rantarakennuspaikkojen määrät ovat kaavakartassa oikein. Näistä neljästä kiinteistöjen rajalle merkitystä RA-paikasta tilalle xx ja xx kuuluu molemmille kaksi rakennuspaikkaa. Kaavamerkintöjen muuttamiseen ei tässä tapauksessa ole siis tarvetta.

Muistutus 8

Hei!

Soitin näistä Sonkajanrantaa koskevista rantaosayleiskaava-asioista. Laitan liitteeksi kartan, jossa näkyy se entinen uudemman koulun ranta (xx), johon enoni ei saanut rakennuslupaa ja johon on sitten 15 viime vuoden aikana syntynyt luvaton parakkimökkiryppäs. Nyt siihen on kaavaluonnoksessa esitetty RA-merkintä (ks. karttaliite). Pyydän tarkistamaan, onko RA-merkintä mahdollinen nyt laadittavana olevan rantaosayleiskaavan periaatteiden mukaisesti vai onko merkintä laitettu jo olemassa olevan, luvattoman rakennuspaikan perusteella.

Toisena asiana on se Sonkajanrannan kirkon ja vanhan koulun tontin kanssa samaan kokonaisuuteen kuuluva kirkkotupa. Kirkon ja koulun tontin PY-merkintää pitäisi mielestäni laajentaa kattamaan kirkkotuvan paikka (167-430-7-20). Siinä on siis ihan rakennusluvalla tehty ja osakaskunnan käytössä oleva rakennus. Tontin omistaa Joensuun ortodoksinen seurakunta ja rakennuksen Sonkajanrannan Osakaskunta. Kaavaluonnoskartassa kirkkotuvan alue on merkitty vihreällä, mutta eihän se maa- tai metsätalousaluetta ole.

Sitten kolmas oli se Sonkajanrannan ortodoksisen kirkon suojelustatuksen merkitseminen sopivalla tavalla tähänkin kaavaan informatiivisuuden vuoksi. Myös loogisuuden vuoksi sen olisi hyvä näkyä kaavakartalla, koska kaavaselostuksessakin se on mainittu ja maakuntakaavassa sillä on sr-1 -merkintä, joka ei nyt tässä kaavaluonnoksessa millään tavalla näy.

Katsoisitko nuo ja laittaisit sitten viestiä, niin mietimme tarvitseeko muistutusta tehdä.

Vielä lisäys alla olevaan: Sonkajanrannan kirkon ympäristöhän on maakuntakaavan mukaan maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, sekin saisi näkyä kaavakartassa ja -selostuksessa.

Vastine: Tilalla xx kaavaan merkitty rakennuspaikka on liitetaulukossa luokiteltu olemassa olevaksi rakennuspaikaksi. Tilalla mahdollisesti oleville rakennuksille ei rakennuslupaa löytynyt. Kyseisellä kiinteistöllä on kuitenkin sen verran paljon rantaviivaa, että sille on mahdollista kaavan mitoitusperiaatteiden mukaan merkitä myös uusi rakennuspaikka. Eli kaavaratkaisu pysyy samana, tilalla säilyy sille kuuluva yksi RA-paikka, mutta mitoitusaulukkoon korjasimme tämän tiedon, että kyseessä on uusi rakennuspaikka.

Sonkajanrannan kirkon alueeseen kuuluva tila 7-20 on ehdottamallaan tavalla merkitty myös PY-alueeksi. Sonkajanrannan kirkko on myös merkitty kaavaan erillisellä suojelumerkinällä. Kirkon ympäristö ei näy olevan maakuntakaava 2040:ssa merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi, joten tältä osin muutosta kaavaan ei tarvitse tehdä.